

Mniej szkoleń z mowy nienawiści – alarmują organizacje pozarządowe. Mamy komentarz policji

Anna Gmiterek-Zabłocka, TOK FM
03.01.2017

Chodzi o szkolenia dla policjantów i przedstawicieli innych służb mundurowych dotyczące szeroko rozumianej mowy nienawiści i dyskryminacji. Zdaniem organizacji pozarządowych, szkoleń jest zdecydowanie mniej niż w poprzednich latach, choć przestępstw z nienawiści wcale nie ubywa.

Przedstawiciele organizacji pozarządowych, które m.in. pomagają cudzoziemcom i z nimi współpracują, nie mają danych liczbowych, więc trudno dokładnie stwierdzić, jak bardzo spadła liczba szkoleń dla policji. Ale, jak mówią, jest ich wyraźnie mniej. A to, jak słyszymy, nie wróży niczego dobrego, zwłaszcza że nienawistnych komentarzy w Internecie, ale też zachowań na ulicy wcale nie ubywa.

Fundacja Ocalenie: "Obcinane są pieniądze na ten cel"

- Przez wiele lat prowadziliśmy bardzo dużo szkoleń dla policji czy Straży Granicznej, z zakresu międzykulturowości, jak się skutecznie komunikować z cudzoziemcami, były też szkolenia o islamie. Naszym zdaniem, bardzo potrzebne. Teraz ta współpraca jest ograniczona - przyznaje w rozmowie z TOK FM Piotr Bystrianin, prezes Fundacji Ocalenie. Jak dodaje, powodów jest kilka, w tym pieniądze. - **Są obcinane środki na ten cel.** W roku 2016 został anulowany konkurs, w ramach którego można się było starać o środki m.in. na szkolenie dla policji i straży granicznej - mówi Bystrianin. Jak podkreśla, by zorganizować dobre szkolenie, ze specjalistami - trzeba zapłacić.

Stowarzyszenie Otwarta Rzeczpospolita, które m.in. zbiera wszelkie przypadki mowy nienawiści i zamieszcza je na swojej stronie internetowej, też szkoleń nie prowadzi. - Nie mamy środków na prowadzenie takich szkoleń, a i żadna instytucja nie zwracała się do nas ostatnio z taką propozycją - przekazał nam Marek Gumkowski, prezes zarządu Otwartej Rzeczpospolitej.

Był przewodnik dotyczący mowy nienawiści. I co z tego?

Stowarzyszenie pod koniec 2015 roku wydało "Przewodnik dla organów ścigania" zatytułowany "Formy dyskryminacji i metody jej zwalczania", w którym m.in. przeanalizowano symbole graficzne i literowe służące do szerzenia nienawiści w przestrzeni publicznej. Przewodnik trafił do wszystkich prokuratur w kraju. - Jednak, gdy doszły do nas medialne wiadomości, że zakazano prokuratorom korzystania z materiałów, w których znak falangi, czyli ręki z mieczem, był kojarzony z mową nienawiści, uznaliśmy, że przewodnik nie jest dobrze widziany i nie spodziewamy się zaproszenia na szkolenia tego rodzaju - dodaje M.Gumkowski.

Teraz to organizacje pozarządowe same proszą o szkolenia z mowy nienawiści

Zwraca jednak uwagę na coś jeszcze - coraz częściej o szkolenia z mowy nienawiści proszą organizacje pozarządowe, przygotowano nawet dla nich specjalny przewodnik. - Ta zmiana: zamiast szkoleń w zwalczaniu przestępstw dla policjantów i prokuratorów - szkolenia ze swoistej samoobrony dla działaczy NGO-sów, jest dosyć wymowna - podkreśla prezes Stowarzyszenia Otwarta Rzeczpospolita.

Podobne słowa płyną ze Stowarzyszenia "NIGDY WIĘCEJ". - Szkolenia dla policji stowarzyszenie prowadziło już na trzy lata przed Euro 2012 w ramach Programu Odpowiedzialności Społecznej UEFA EURO 2012 „RESPECT Diversity”. Przeszkoliliśmy ok. trzech tysięcy funkcjonariuszy na temat rozpoznawania rasizmu, ksenofobii czy symboliki wykorzystywanej przez organizacje skrajne - mówi nam Anna Tatar ze stowarzyszenia. Jak dodaje, od kilkunastu miesięcy takich szkoleń w ogóle nie ma. Wyjątkiem było szkolenie w Oleśnicy, zorganizowane na zaproszenie komendanta powiatowego. - Za przeprowadzone dla policji szkolenia Stowarzyszenie „NIGDY WIĘCEJ” nie otrzymało żadnych dotacji z MSWiA. „NIGDY WIĘCEJ” z założenia nie ubiegało się ani nie zamierza się ubiegać o dofinansowanie z funduszy państwowych - przekazała nam A. Tatar.

"Dzisiaj? Nie ma między nami chemii"

W żadnych warsztatach nie uczestniczy też od jakiegoś czasu Stowarzyszenie Interwencji Prawnej mimo, że wcześniej takie spotkania miały miejsce. - Sam prowadziłem kilka z nich. Wtedy to organizowała nawet Komenda Główna Policji we współpracy z MSWiA. To był cykl zajęć na temat pracy z pokrzywdzonymi przestępstwami mowy nienawiści. Chodziło o poszerzenie świadomości policjantów na temat tego, kto może paść ofiarą takich zdarzeń, jak się takie osoby czują, jak powinny być traktowane. Celem było to, by - mówiąc językiem biznesowym - poprawić jakość obsługi osoby, która zgłasza się na komisariat - mówi prezes SIP, Witold Klaus. A dziś? - Na pewno nie ma już tej "chemii", która była kiedyś - dodaje W. Klaus. Chemii między organizacjami pozarządowymi a policją/ prokuraturą/ Strażą Graniczną.

Część szkoleń dla policji cały czas prowadzi natomiast Helsińska Fundacja Praw Człowieka. Prawnik fundacji, Daniel Witko nie ma wątpliwości, że szkolenia są niezwykle potrzebne. - Ta wiedza jest bardzo przydatna, zwłaszcza w kontekście kryzysu migracyjnego, ponieważ teraz narasta dużo stereotypów, wzrasta liczba przestępstw na tle nienawiści - mówi D. Witko.

Co na to policja?

Z informacji, które dostaliśmy z Komendy Głównej wynika, że żadnych problemów ze szkoleniami nie ma i są organizowane. Pytaliśmy o to, ile szkoleń odbyło się w roku 2015 i 2016, ilu policjantów przeszkolono, kto ich szkolił, w których komendach takie szkolenia się odbyły. Dane za 2015 mamy, ale za 2016 rok - już nie. - **W chwili obecnej nie dysponujemy jeszcze danymi statystycznymi w formie liczbowej za rok 2016** - przekazała nam Wioletta Szubska. A to właśnie na rok 2016 - wskazują organizacje pozarządowe.

Komenda Główna dowodzi, że policjanci są szkoleni w ramach kursu podstawowego, po przyjęciu do służby. To oczywiście wiemy, bo takie szkolenie jest prowadzone od dłuższego czasu. Chodziło jednak o dodatkowe warsztaty, poszerzające podstawową wiedzę.

"Przestępstwa popełniane z pobudek rasistowskich i ksenofobicznych ze względu na dużą społeczną szkodliwość czynów od 2013 r. znajdują się w Priorytetach Komendanta Głównego Policji. Jednym z najważniejszych zadań dla Policji jest rozpoznawanie i zwalczanie przestępczości charakterystycznej dla społeczeństw wielokulturowych, np. na tle rasistowskim i religijnym" - czytamy w mailu z Komendy Głównej. I dalej: "Od 2014 roku w każdej z komend zostali wyznaczeni funkcjonariusze – koordynatorzy, którzy wspierają zwalczanie tego rodzaju przestępczości. Koordynatorzy wymieniają się informacjami o prowadzonych postępowaniach przygotowawczych i doświadczeniach w realizacji spraw, dotyczących przestępstw z nienawiści".

<http://www.tokfm.pl/Tokfm/7,103454,21197786,mniej-szkolen-z-mowy-nienawisci-alarmuja-organizacje-pozarządowe.html>